

Genemuiden
Enschede
Hengelo
Hattem
Zwolle
Borne
Urk

Zomer programma 2023

kunst en cultuur
geschiedenis

U3L heet u welkom

U3L staat voor Leven Lang Leren. We verzorgen een breed scala aan colleges en lezingen op het gebied van beginnend hoger onderwijs. Voor menigeen is een cursus een plezierige manier om kennis te verwerven, nieuwe inzichten op te doen, of juist kennis bij te spijkeren. Daarnaast is het ook een plek voor boeiende ontmoetingen en nieuwe ontdekkingen.

Deze brochure is speciaal voor het zomerprogramma 2023. We hopen dat u in het aanbod een interessante en inspirerende één-dag cursus kunt ontdekken.

Inschrijven

Inschrijven voor één of meer colleges doet u bij voorkeur via de website U3L.nl. Kunt of wilt u zich niet aanmelden via deze website dan kunt u zich aanmelden per e-mail of brief, hiervoor rekenen we € 15,00 extra aan administratiekosten. Stuur een e-mail of brief met daarin uw naam, adres, woonplaats, telefoonnummer, de cursustitel(s), de cursuscode(s), uw bankrekeningnummer en een accoordvermelding voor automatische incasso van het collegegeld aan adm@U3L.nl of aan Van Pallandtmarke 101, 8016CV, Zwolle.

Wijzigingen voorbehouden

Deze gids is met zorg samengesteld. Het is echter denkbaar dat er door omstandigheden wijzigingen optreden. Mocht u een verschil constateren tussen informatie in deze gids en de gegevens die u op de website vindt, dan mag u ervan uitgaan dat de gegevens op de website actueel en juist zijn. Ook nieuw aanbod zult u alleen op de website aantreffen. Wilt u van wijzigingen op de hoogte blijven, meld u dan aan voor de digitale nieuwsbrief via de website U3L.nl.

U3L

U3L stelt het cursusprogramma samen, huurt locaties en waar nodig hulpmiddelen en catering. De docent is hoofdverantwoordelijk voor inhoud en presentatie van de cursus, de verhuurder is verantwoordelijk voor de aan U3L toegezegde diensten.

Inhoud

Enschede	Geschiedenis	Grensland Oekraïne: een oorlog gedictieerd door de geschiedenis	3
Hengelo	Geschiedenis	De Welfen en de Staufen	3
Hengelo	Kunst en cultuur	Beroemde symfonieën uit de 19 e eeuw, Ludwig van Beethoven, ...	4
Hengelo	Kunst en cultuur	Beroemde symfonieën uit de 19e eeuw, Hector Berlioz, Symphonie ...	4
Hengelo	Kunst en cultuur	Het beeld van de boer in de kunst van de middeleeuwen	5
Hengelo	Kunst en cultuur	Van Gogh in Auvers Sur Oise	5
Hengelo	Kunst en cultuur	Beroemde symfonieën uit de 19e eeuw, Pjotr Iljitsj Tsjaikovski, ...	6
Hengelo	Kunst en cultuur	Mode door de eeuwen heen	6
Hengelo	Kunst en cultuur	Het jaar 1513 en 1913	7
Hengelo	Kunst en cultuur	Blauw	7
Zwolle	Geschiedenis	De Welfen en de Staufen	8
Zwolle	Geschiedenis	De Hanze in Nederland, Ontstaan, Nut en Noodzaak	8
Zwolle	Geschiedenis	Dagje Urk	9
Zwolle	Geschiedenis	Molens en hun molenaars	9
Zwolle	Kunst en cultuur	Beroemde symfonieën uit de 19 e eeuw, Ludwig van Beethoven, ...	10
Zwolle	Kunst en cultuur	Operatie Nachtwacht: Onderzoek van Rembrandt's meesterwerk	10
Zwolle	Kunst en cultuur	Het beeld van de boer in de kunst van de middeleeuwen	11
Zwolle	Kunst en cultuur	Beroemde symfonieën uit de 19e eeuw, Hector Berlioz, Symphonie ...	11
Zwolle	Kunst en cultuur	Van Gogh in Auvers Sur Oise	12
Zwolle	Kunst en cultuur	Beroemde symfonieën uit de 19e eeuw, Pjotr Iljitsj Tsjaikovski, ...	12
Zwolle	Kunst en cultuur	Mode door de eeuwen heen	13
Zwolle	Kunst en cultuur	Het jaar 1513 en 1913	13

Grensland Oekraïne: een oorlog gedicteerd door de geschiedenis

Inmiddels is het ruim een jaar geleden dat Europa werd opgeschrikt door de éérste grote oorlog tussen staten sinds WO II.

Docent: dr. Nicolaas Kraft van Ermel MA

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie:

Bibliotheek Enschede Pijpenstraat 15

Collegedag: maandag 22 mei 2023

Collegetijden: 19:00 tot 21:00

Uw bijdrage: € 25

Cursusnummer: EN23-04

De Welfen en de Staufen

De Duitse geschiedenis van de 12e-13e eeuw staat voor een belangrijk deel in het teken van twee grote vorstenhuizen: het Frankische huis van de Welfen en het huis van de Zwabische Staufers. Twee dynastieën die nauw met elkaar verbonden zijn door familiebanden – maar ook door conflicterende ambities. In het kader van de zomeracademie wordt u in een ééndaagse...

Docent: drs. Gregor Dijkhuis

Duur: 1 college van ca. 5 uur incl. pauze

Locatie: Museum Hengelo Beekstraat 51

Collegedag: donderdag 22 jun 2023

Collegetijden: 10:30 tot 15:30

Uw bijdrage: € 80

Cursusnummer: HE23-11

Beroemde symfonieën uit de 19 e eeuw, Ludwig van Beethoven, Symfonie nr. 3 in ES op.55 'Eroica

In zijn Derde symfonie (1803-1804) blies Ludwig van Beethoven (1770-1827) de klassieke symfonie van Haydn en Mozart op en luidde de muzikale romantiek in.

Docent: dr. Marcel Zwitter

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie: Museum Hengelo Beekstraat 51

Collegedag: dinsdag 13 jun 2023

Collegetijden: 10:00 tot 12:00

Uw bijdrage: € 39.5

Cursusnummer: HE23-12

Beroemde symfonieën uit de 19e eeuw, Hector Berlioz, Symphonie fantastique in c, op.14

De Symphonie fantastique (1830) van Hector Berlioz (1803-1869) is de eerste echte programmasymfonie uit de muziekgeschiedenis, wat wil zeggen: de eerste symfonie waarin middels een suggestief gebruik van met name klankkleuren een verhaallijn wordt gesuggereerd.

Docent: dr. Marcel Zwitter

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie: Museum Hengelo Beekstraat 51

Collegedag: dinsdag 27 jun 2023

Collegetijden: 10:00 tot 12:00

Uw bijdrage: € 39.5

Cursusnummer: HE23-13

Het beeld van de boer in de kunst van de middeleeuwen

De middeleeuwse samenleving was onderverdeeld in drie standen: de oratores (clerus), de bellatores (adel) en de restgroep de laboratores. Deze laatste vormen de zogenaamde derde stand. De boeren – zij die op het land werken – vormen daarvan de meerderheid. In die hoedanigheid worden ze ook afgebeeld in prachtig geïllustreerde manuscripten, druk doende met zware werkzaamheden op het...

Docent: drs. Jeanne van der Stappen

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie: Museum Hengelo Beekstraat 51

Collegedag: donderdag 29 jun 2023

Collegetijden: 14:00 tot 16:00

Uw bijdrage: € 35

Cursusnummer: HE23-09

Van Gogh in Auvers Sur Oise

De laatste maanden van zijn leven woonde Vincent van Gogh in Auvers sur Oise, een pittoresk dorp in de omgeving van Parijs. Hij verbleef hier van 20 mei tot aan zijn dood op 29 juli 1890. Het waren intensieve maanden. Hier maakte hij zijn beroemde werken Boomwortels en Korenveld met kraaien. Ondanks zijn kwetsbaarheid en zijn gevoelens...

Docent: drs. Lisette le Blanc

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie: Museum Hengelo Beekstraat 51

Collegedag: donderdag 6 jul 2023

Collegetijden: 14:00 tot 16:00

Uw bijdrage: € 35

Cursusnummer: HE23-07

Beroemde symfonieën uit de 19e eeuw, Pjotr Iljitsj Tsjaikovski, Symfonie nr. 6, in b, op.74 'Pathétique'

De plotselinge dood van Pjotr Iljitsj Tsjaikovski (1840-1893), negen dagen na de door hemzelf gedirigeerde première van zijn Zesde symfonie (1893) luidde het begin van een grote geruchtenstroom om deze symfonie in.

Docent: dr. Marcel Zwitser

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie: Museum Hengelo Beekstraat 51

Collegedag: dinsdag 11 jul 2023

Collegetijden: 10:00 tot 12:00

Uw bijdrage: € 39.5

Cursusnummer: HE23-14

Mode door de eeuwen heen

We zijn er ongemerkt elke dag mee bezig: kleding! Iedereen kleedt zich aan en is daarmee (on)bewust deel van het modesysteem. De lezing neemt u in vogelvlucht mee langs vier eeuwen modegeschiedenis. Van de grote plooi kragen uit de zestiende en zeventiende eeuw, langs de robes van de achttiende naar de hoepelrokken van de negentiende eeuw. In het...

Docent: Birthe Weijkamp

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie: Museum Hengelo Beekstraat 51

Collegedag: woensdag 12 jul 2023

Collegetijden: 14:00 tot 16:00

Uw bijdrage: € 35

Cursusnummer: HE23-06

Het jaar 1513 en 1913

Twee op het oog heel verschillende jaren in twee heel verschillende perioden in de geschiedenis. Maar, ondanks de tussenliggende 400 jaar, ook veel overeenkomsten. In 1513 beleefde de Renaissance zijn hoogtepunt. Het is het jaar dat de drie grote meesters Leonardo da Vinci, Michelangelo en Rafaël in Rome verblijven. Paus Julius II wordt opgevolgd door Giovanni de Medici...

Docent: drs. Lisette le Blanc

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie: Museum Hengelo Beekstraat 51

Collegedag: donderdag 20 jul 2023

Collegetijden: 14:00 tot 16:00

Uw bijdrage: € 35

Cursusnummer: HE23-10

Blauw

Ga deze zomer mee met U3L naar Museum Het Bussemakerhuis in Borne. Het museum verwierf onlangs het patronen en receptenboek uit 1811 van blauwdrukker en verver Johannes Mulder (1776-1856) uit Borne. Dit was de aanleiding voor de tentoonstelling B . L . A . U . W - BLAUWVERVEN EN BLAUWDRUKKEN. Wilma Witteman van het Bussemakerhuis vertelt u...

Docent: Wilma Witteman

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie:
Museum Bussemakerhuis Ennekerdijk 11

Collegedag: woensdag 30 aug 2023

Collegetijden: 11:00 tot 13:00

Uw bijdrage: € 25

Cursusnummer: HE23-08

De Welfen en de Staufen

De Duitse geschiedenis van de 12e-13e eeuw staat voor een belangrijk deel in het teken van twee grote vorstenhuizen: het Frankische huis van de Welfen en het huis van de Zwabische Staufers. Twee dynastieën die nauw met elkaar verbonden zijn door familiebanden – maar ook door conflicterende ambities. In het kader van de zomeracademie wordt u in een ééndaagse...

Docent: drs. Gregor Dijkhuis

Duur: 1 college van ca. 5 uur incl. pauze

Locatie:

Jeruzalemkerk Assendorperdijk 134

Collegedag: donderdag 15 jun 2023

Collegetijden: 10:30 tot 15:30

Uw bijdrage: € 80

Cursusnummer: ZW23-20

De Hanze in Nederland, Ontstaan, Nut en Noodzaak

Dit jaar staat de Hanze, het Middeleeuwse handelsverbond van kooplieden en steden, in het middelpunt van de belangstelling. Ook U3L sluit hierbij aan. Tiem van Daltsen vertelt hoe ingrijpende landschappelijke veranderingen in de Middeleeuwen ervoor zorgden dat deelname aan de Hanze niet alleen mogelijk, maar vooral noodzakelijk werd.

In een deel van de 12e en 13e eeuw...

Docent: Tiem van Daltsen

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie: Olde Stadhuus Havenplein 1

Collegedag: dinsdag 11 jul 2023

Collegetijden: 10:00 tot 12:00

Uw bijdrage: € 49

Cursusnummer: ZW23-22

Dagje Urk

U3L nodigt u deze zomer van harte uit voor een 'Dagje Urk'. Wij bieden u een dagvullend programma over deze bijzondere gemeente in de provincie Flevoland met een rijke geschiedenis als eiland in de Zuiderzee. Deze dag werd speciaal voor u samengesteld door Teun Juk. Hij werkte jarenlang bij de gemeente Urk, is raadslid in Hattem en...

Docent: drs. Teun Juk

Duur:

1 college van ca. 5,3 uur incl. pauze

Locatie:

Museum het Oude Raadhuis Wijk 2-2

Collegedag: dinsdag 22 aug 2023

Collegetijden: 10:00 tot 15:15

Uw bijdrage: € 80

Cursusnummer: ZW23-21

Molens en hun molenaars

Historische windmolens ontstonden eeuwen geleden als energiebron voor arbeidsintensieve en zware werkzaamheden. De eerste molens moesten sterk worden aangepast aan de Nederlandse situatie omdat de windrichting en windsterkte hier flink kan variëren. Ook werden diverse typen molens ontwikkeld voor verschillende toepassingen, zo zijn er: korenmolens, zaagmolens, oliemolens en poldermolens voor het droogleggen en bemalen van polders. Historische...

Docent: Geert Jonker

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie: Molen de Fortuin Molenbelt 7

Collegedag: woensdag 23 aug 2023

Collegetijden: 14:00 tot 16:00

Uw bijdrage: € 25

Cursusnummer: ZW23-17

Beroemde symfonieën uit de 19 e eeuw, Ludwig van Beethoven, Symfonie nr. 3 in ES op.55 'Eroica

In zijn Derde symfonie (1803-1804) blies Ludwig van Beethoven (1770-1827) de klassieke symfonie van Haydn en Mozart op en luidde de muzikale romantiek in.

Docent: dr. Marcel Zwitter

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie:

De Groote Sociëteit Zwolle Koestraat 8

Collegedag: maandag 12 jun 2023

Collegetijden: 10:00 tot 12:00

Uw bijdrage: € 39.5

Cursusnummer: ZW23-23

Operatie Nachtwacht:
Onderzoek van Rembrandt's meesterwerk

Was De Nachtwacht oorspronkelijk zo donker bedoeld? Wat is die wittige waas boven het hondje? Wat kunnen we te weten komen over de pigmenten die Rembrandt in de Nachtwacht heeft gebruikt? Dit zijn enkele vragen die het onderzoeksteam van Operatie Nachtwacht zich in 2019 stelde. Tussen 2019 en 2021 deed het Rijksmuseum uitgebreid onderzoek aan Rembrandts' meesterwerk...

Docent: prof.dr. Katrien Keune

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie:

Jeruzalemkerk Assendorperdijk 134

Collegedag: vrijdag 16 jun 2023

Collegetijden: 10:00 tot 12:00

Uw bijdrage: € 35

Cursusnummer: ZW23-14

Het beeld van de boer in de kunst van de middeleeuwen

De middeleeuwse samenleving was onderverdeeld in drie standen: de oratores (clerus), de bellatores (adel) en de restgroep de laboratores. Deze laatste vormen de zogenaamde derde stand. De boeren – zij die op het land werken – vormen daarvan de meerderheid. In die hoedanigheid worden ze ook afgebeeld in prachtig geïllustreerde manuscripten, druk doende met zware werkzaamheden op het...

Docent: drs. Jeanne van der Stappen

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie:

Jeruzalemkerk Assendorperdijk 134

Collegedag: donderdag 22 jun 2023

Collegetijden: 14:00 tot 16:00

Uw bijdrage: € 35

Cursusnummer: ZW23-18

Beroemde symfonieën uit de 19e eeuw, Hector Berlioz, Symphonie fantastique in c, op.14

De Symphonie fantastique (1830) van Hector Berlioz (1803-1869) is de eerste echte programmasymfonie uit de muziekgeschiedenis, wat wil zeggen: de eerste symfonie waarin middels een suggestief gebruik van met name klankkleuren een verhaallijn wordt gesuggereerd.

Docent: dr. Marcel Zwitter

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie:

De Groote Sociëteit Zwolle Koestraat 8

Collegedag: maandag 26 jun 2023

Collegetijden: 10:00 tot 12:00

Uw bijdrage: € 39.5

Cursusnummer: ZW23-24

Van Gogh in Auvers Sur Oise

De laatste maanden van zijn leven woonde Vincent van Gogh in Auvers sur Oise, een pittoresk dorp in de omgeving van Parijs. Hij verbleef hier van 20 mei tot aan zijn dood op 29 juli 1890. Het waren intensieve maanden. Hier maakte hij zijn beroemde werken Boomwortels en Korenveld met kraaien. Ondanks zijn kwetsbaarheid en zijn gevoelens...

Docent: drs. Lisette le Blanc

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie:

Jeruzalemkerk Assendorperdijk 134

Collegedag: donderdag 6 jul 2023

Collegetijden: 10:00 tot 12:00

Uw bijdrage: € 35

Cursusnummer: ZW23-16

Beroemde symfonieën uit de 19e eeuw, Pjotr Iljitsj Tsjaikovski, Symfonie nr. 6, in b, op.74 'Pathétique'

De plotselinge dood van Pjotr Iljitsj Tsjaikovski (1840-1893), negen dagen na de door hemzelf gedirigeerde première van zijn Zesde symfonie (1893) luidde het begin van een grote geruchtenstroom om deze symfonie in.

Docent: dr. Marcel Zwitter

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie:

De Grote Sociëteit Zwolle Koestraat 8

Collegedag: maandag 10 jul 2023

Collegetijden: 10:00 tot 12:00

Uw bijdrage: € 39.5

Cursusnummer: ZW23-25

Mode door de eeuwen heen

We zijn er ongemerkt elke dag mee bezig: kleding! Iedereen kleedt zich aan en is daarmee (on)bewust deel van het modesysteem. De lezing neemt u in vogelvlucht mee langs vier eeuwen modegeschiedenis. Van de grote plooi-kragen uit de zestiende en zeventiende eeuw, langs de robes van de achttiende naar de hoepelrokken van de negentiende eeuw. In het...

Docent: Birthe Weijkamp

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie:

Jeruzalemkerk Assendorperdijk 134

Collegedag: woensdag 12 jul 2023

Collegetijden: 10:00 tot 12:00

Uw bijdrage: € 35

Cursusnummer: ZW23-15

Het jaar 1513 en 1913

Twee op het oog heel verschillende jaren in twee heel verschillende perioden in de geschiedenis. Maar, ondanks de tussenliggende 400 jaar, ook veel overeenkomsten. In 1513 beleefde de Renaissance zijn hoogtepunt. Het is het jaar dat de drie grote meesters Leonardo da Vinci, Michelangelo en Rafaël in Rome verblijven. Paus Julius II wordt opgevolgd door Giovanni de Medici...

Docent: drs. Lisette le Blanc

Duur: 1 college van ca. 2 uur incl. pauze

Locatie:

De Grote Sociëteit Zwolle Koestraat 8

Collegedag: donderdag 20 jul 2023

Collegetijden: 10:00 tot 12:00

Uw bijdrage: € 35

Cursusnummer: ZW23-19

Universiteit **L**even **L**ang **L**eren

Administratie U3L

mail: adm@u3l.nl
Van Pallandtmarke 101
8016 CV Zwolle

Bestuur Stichting U3L

Van Pallandtmarke 101
8016 CV Zwolle

website: u3l.nl

KvK nr. 08115921

btw nr. 8119.97.327.B.01